

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 186: Chúng Sanh Đang Trụ Nơi Cảnh Giới Sáu Trần, Cho Nên Phải Từ Nơi Đó Mà Độ Thoát

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 013)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Chúng sanh đang trụ nơi cảnh giới sáu trần, cho nên phải từ nơi đó mà độ thoát.】

Trước tiên phải độ chính mình. Độ bằng cách nào? Là “Bất trụ” (không trụ chấp). Không trụ tức là được độ rồi. Ví dụ như mắt chúng ta thấy sắc tướng, nếu chúng ta phân biệt chấp trước trên sắc tướng đó, thì đây là “trụ”. Sắc tướng này làm ô nhiễm tâm thanh tịnh của chúng ta. Đây là phàm phu, chẳng phải là Phật Bồ Tát.

Phật Bồ Tát thì như thế nào? Chúng ta phải học theo các Ngài ra sao? Phật Bồ Tát mắt cũng thấy sắc, nhưng khi thấy sắc các Ngài không phân biệt, các Ngài không chấp trước, sắc tướng không làm ô nhiễm tâm thanh tịnh của các Ngài, chẳng có dính dáng, quan hệ gì với tâm thanh tịnh của các Ngài cả. Không có quan hệ, không có dính dáng, như vậy thì các Ngài đắc độ, nhãn căn đã được độ ngay trong sắc trần.

Cùng một đạo lý ấy, tai nghe âm thanh, nghe được rõ ràng rành mạch, nhưng không phân biệt, không chấp trước, không khởi tâm, không động niệm. Âm thanh cũng không thể làm ô nhiễm tâm thanh tịnh, âm thanh và tâm thanh tịnh cũng không dính dáng gì nhau. Nhĩ căn được độ ngay trong thanh trần. Các căn còn lại cũng đều như vậy. Đây gọi là độ chúng sanh, đây gọi là đắc độ. Điều này mọi người nhất định phải hiểu cho thật rõ ràng, xem chính mình có được độ hay chưa. Phải thời thời khắc khắc quán chiếu chính mình, sáu căn của chúng ta ở trong cảnh giới sáu trần, từ sáng đến tối khởi lên những tác dụng này, hãy xem thử chính mình đã được độ hay chưa.

Khi thật sự được độ rồi, tâm thanh tịnh hiện tiền, đến lúc này, sáu thứ đó không gọi là sáu trần nữa. Vì sao? “Trần” nghĩa là bụi bặm làm ô nhiễm tâm thanh tịnh, nay nó không thể làm ô nhiễm tâm thanh tịnh được nữa, vậy sáu thứ này gọi là gì? Gọi là Lục tánh (sáu tánh). Mắt thấy Sắc tánh, tai nghe Thanh tánh, cho đến ý biết Pháp tánh. Trong Thiền tông gọi là “Minh tâm kiến tánh”, như vậy là đã kiến tánh rồi. Tánh ở đâu? Là Sắc, Thanh, Hương, Vị, Xúc, Pháp. Cho nên các bậc cổ đức khi khai ngộ, cầu Thầy ấn chứng. Thầy thường hỏi người đó: “Ở đâu?”. Người đó ở trên mặt đất nhặt một nắm cỏ nhỏ, hoặc cầm một hòn đá nhỏ, đưa lên biểu thị: “Chính là cái này”. Đúng hay không? Đúng rồi, một chút cũng không sai. Chỉ cần không phân biệt, không chấp trước, thì sáu trần này đều là tướng phần của Chân như Bồn tánh.

Việc này, nếu chư vị nghe xong vẫn chưa thể lãnh hội được, chúng ta hãy lấy một ví dụ để nói. Ví dụ như nằm mơ, trong mộng có cảnh giới. Nằm mơ đương nhiên có chính mình, không thể nào bạn nằm một giấc mơ mà trong mơ lại không có mình, đó là chuyện quyết định không thể xảy ra. Trong mộng điều đầu tiên là có mình, còn có người khác, cũng có sơn hà đại địa. Giấc mơ từ đâu mà đến? Giấc mơ chính là cảnh giới do tâm bạn biến hiện ra, toàn bộ cảnh giới trong mộng chính là do tâm bạn biến hiện.

Nếu ngay lúc đó bạn giác ngộ, bạn tự hỏi mình: “Tâm của ta ở đâu?”. Toàn bộ cảnh giới mộng chính là tâm của bạn. Muốn hỏi tâm hình dáng ra sao? Thì trong mộng bạn tùy ý cầm một vật gì cũng đều có thể đại biểu, đó chính là dáng vẻ của tâm. Cái gọi là “Toàn vọng tức chân”. “Vọng” là gì? Cảnh giới trong mộng là hư vọng. Toàn bộ cảnh giới trong mộng, cảnh giới hư vọng ấy, chính là tâm của bạn. “Toàn chân tức vọng”, tâm ở đâu? Chân tâm đã biến thành cảnh giới hư vọng. “Chân vọng bất nhị” (chân và vọng không hai), cảnh hư vọng chính là chân tâm, chân tâm chính là cảnh giới hư vọng, chân và vọng là một chẳng phải hai; đây chính là cảnh giới của chư Phật Bồ Tát.

Chúng ta ở trong cảnh giới này mà mê mất rồi. Một khi đã mê, bèn đem chân và vọng chia làm hai việc, chân không phải vọng, vọng không phải chân, chẳng biết rằng chúng là một sự việc. Trong cảnh giới hư vọng, ta không phải là người, người không phải là ta, không ngừng chuyển vần trong phân biệt, chấp trước. Càng phân biệt càng nhiều, càng chấp trước càng nghiêm trọng, căn bệnh bắt nguồn như vậy, phát triển như vậy đó.

Từ vô thi kiếp đến ngày nay, chúng ta mê mờ trong cảnh giới hư vọng, không biết sự thật chân tướng, cho nên chồn chồn chấp trước, bận lòng lo nghĩ, mãi mãi không buông xuống được. Thiệt thòi lớn lắm rồi! Không buông xuống được đã tạo thành hiện tượng luân hồi sáu nẻo, cho nên lục đạo luân hồi thật sự là tự làm tự chịu. Vốn dĩ không có, chính do vọng tưởng, phân biệt, chấp trước mà biến hiện ra.

Phật dạy chúng ta phá mê khai ngộ, từ trong hư vọng mà vượt thoát ra. Phương pháp của Kim Cang Bát Nhã vô cùng khéo léo, dạy chúng ta ngay trong sự tướng mà khôi phục bản tánh của chính mình, khôi phục bản lai diện mục của chính mình. Dùng phương pháp gì? Bất trụ (không trụ chấp).

Chư vị phải biết, “bất trụ” không phải là không có thọ dụng. Thọ dụng của “bất trụ” mới gọi là thọ dụng chân thật. Vì sao vậy? Vì không có tác dụng phụ. Chúng ta “trụ tướng” mà thọ dụng, thì cái giá phải trả quá lớn, quá lớn rồi; nếu bạn “không trụ tướng”, thì sự thọ dụng hoàn toàn giống như sự thọ dụng của chư Phật Như Lai.

Bạn thấu triệt tường tận sự thật chân tướng, giống như Phật nói trên kinh: “Đại tác mộng trung Phật sự” (Làm lớn Phật sự trong mộng), mình biết rõ mình đang nằm mơ, tất cả cảnh giới trong mộng đều có thể hưởng thụ, sao lại không thể hưởng thụ chứ? Nhưng ngàn vạn lần đừng chấp trước. Chấp trước thì tự sanh phiền não, tự tìm luân hồi, đó mới gọi là sai lầm thật sự. Cho nên sau khi ngộ rồi, quyết định tương ưng với Tánh đức, chẳng những độ chính mình mà cũng độ được người khác.